

HCM-001-001594

Seat No. _____

B. A. (Sem. V) (CBCS) Examination

October - 2017

Geography : Paper - XI

(Human Geography) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001594

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

૧ માનવ ભૂગોળનો અર્થ આપી, તેના અન્ય વિષયશાખાઓ સાથેના સંબંધો જણાવો. ૧૪

અથવા

૧ “માનવ પ્રકૃતિનો દાસ છે”. વિધાનને પ્રકૃતિ પ્રભાવવાદનાં સંદર્ભમાં ચર્ચો. ૧૪

૨ જાતિ એટલે શું ? શારીરિક લક્ષણોને આધારે દુનિયાની મુખ્ય માનવ જાતિઓનું ટૂંકમાં પરિચય આપો. ૧૪

અથવા

૨ વસ્તીની ગીચતા અને વિતરણને અસર કરતાં ભૌગોલિક આર્થિક અને સામાજિક પરિબળોની ચર્ચા કરો. ૧૪

૩ માનવ સ્થળાંતરનાં કારણો સદષ્ટાંત સમજાવો. ૧૪

અથવા

૩ શહેરી વસાહતની વ્યાખ્યા આપી, શહેરી વસાહતના સ્થાનિકરણ પાછળ જવાબદાર પરિબળોની ચર્ચા કરો. ૧૪

૪ માનવના વિકાસમાં ટેકનોલોજીનો ફાળો સમજાવો. ૧૪

અથવા

૪ “આજનો માનવ કુદરતના અંકુશમાંથી મુક્ત થઈ ગયો છે.” આ વિધાનની સમજૂતી સંભવવાદ વિચારધારાના સંદર્ભમાં સમજાવો. ૧૪

- ૫ નોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
- (૧) ભારતની મુખ્ય આદિવાસી જાતિઓ
- (૨) શહેરીકરણની સમસ્યાઓ
- (૩) સ્થળાંતરના પ્રકારો
- (૪) માનવ ભૂગોળનું કાર્યક્ષેત્ર.

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) All questions are compulsory.
- (2) All questions carry equal marks.

- 1 Give meaning of Human Geography and state their relationship with other subject branches. 14

OR

- 1 "Man is a slave of nature". Discuss this statement with respect to determinism. 14

- 2 What is race ? Give brief introduction of world human race according to anthropological characteristics. 14

OR

- 2 Describe the geographical, economical and social factors affecting the density and distribution of population. 14

- 3 Explain the causes of human migration with suitable examples. 14

OR

- 3 Define urban settlement. Discuss the factors responsible for location of urban settlement. 14

- 4 Explain the role of technology for the human development. 14

OR

- 4 "Today's man is relieved from the nature's control." 14
Explain this statement with respect to the theory of possibilism.

5 Write notes on : (any two)

14

- (1) Main tribal races in India
 - (2) Problems of urbanization
 - (3) Types of migration
 - (4) Scope of human geography.
-